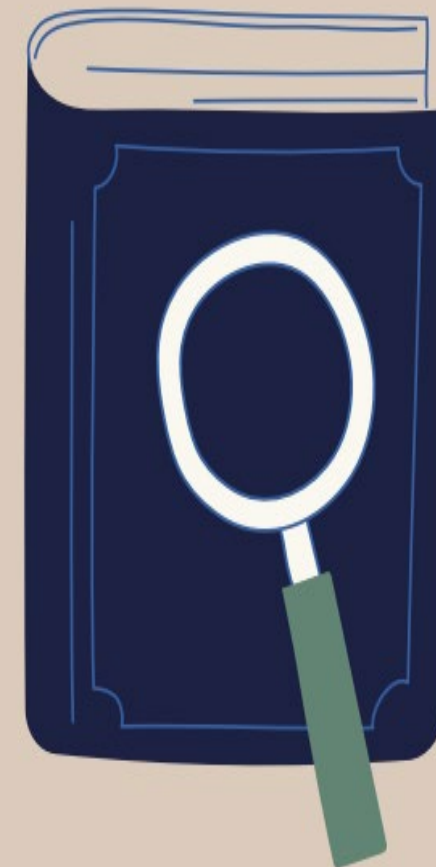


БІБЛІОТЕЧНІ ПРАКТИКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ОГЛЯД ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Матвійчук Оксана Євгенівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
ст.науковий співробітник

Державної науково-педагогічної
бібліотеки України імені
В.О.Сухомлинського



МІСІЯ – НЕ ЗАГУБИТИСЯ В ДЕСЯТКАХ ШІ-СЕРВІСІВ



Починайте знайомство з найпопулярніших

Найчастіше комунікаційники використовують для роботи:

- **ChatGPT (безоплатна версія)**
майже 60% часто використовують, понад 10% рідко
- **ChatGPT (платна версія)**
майже 40% часто використовують, майже 10% рідко
- **Gemini**
понад 20% часто використовують, майже 10% рідко
- **Microsoft Copilot (безоплатна версія)**
15% часто використовують, 10% рідко
- **Perplexity**
13% часто використовують, 8% рідко
- **Claude**
12% часто використовують, 2% рідко



НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

[Розширений пошук](#)

База даних НРАТ налічує:

Звіти у сфері наукової і науково-технічної діяльності

181 640

Загальна кількість

137 694

Повний текст

Дисертації на здобуття наукових ступенів та автореферати

173 014

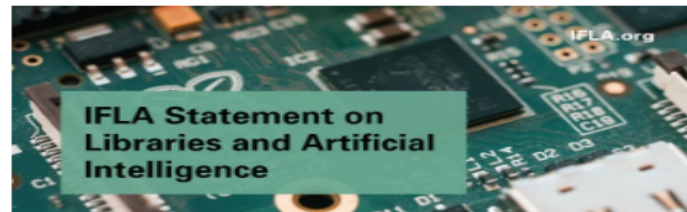
Загальна кількість

161 869

Повний текст

[Про НРАТ](#)[Академічна доброчесність](#)[Здобуття наукового ступеня](#)[Корисні ресурси](#)[Рецензії](#)[Головна](#) / [Усі новини на порталі](#) / **IFLA ПРО БІБЛІОТЕКИ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ**

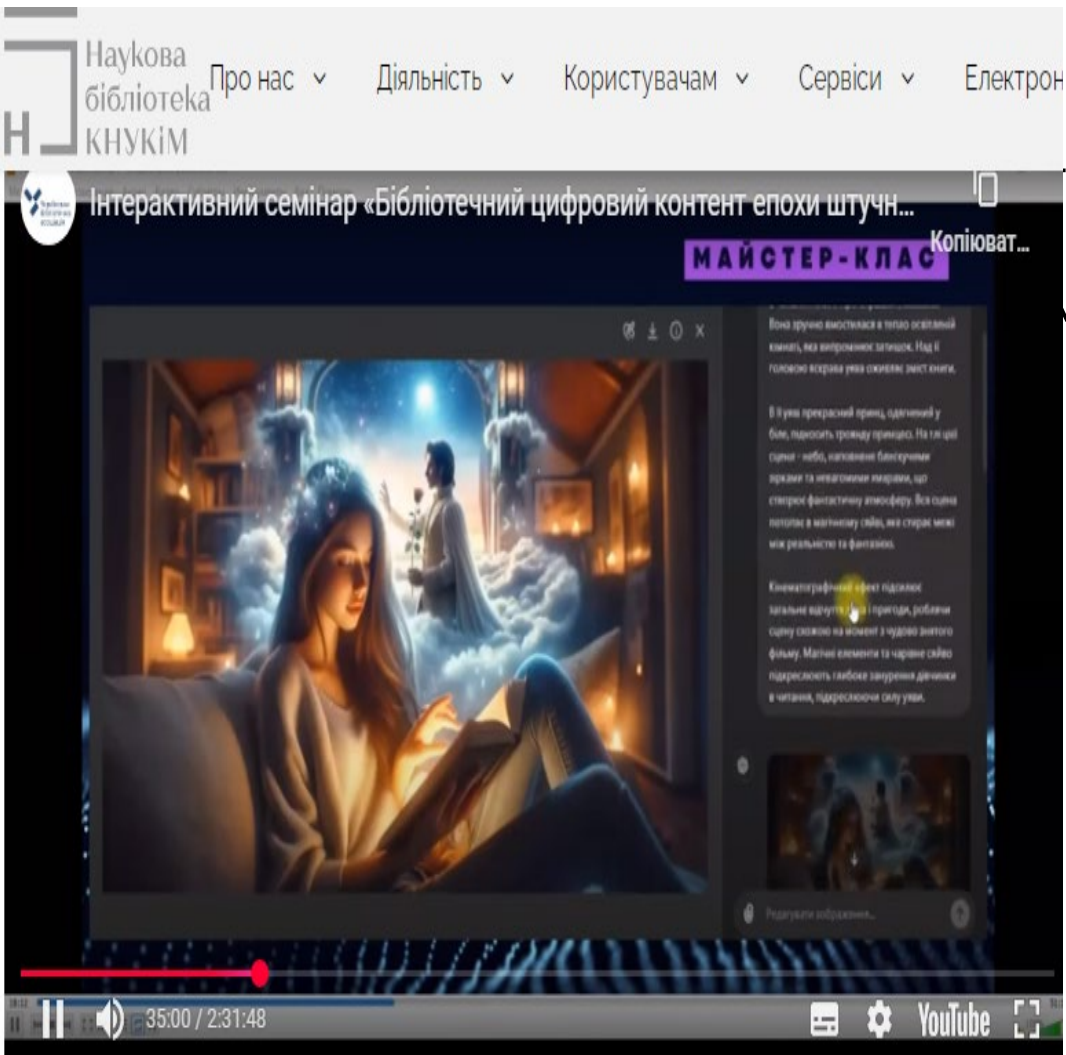
IFLA ПРО БІБЛІОТЕКИ ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ



Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ IFLA спільно з Консультативним комітетом зі свободи доступу до інформації та свободи вираження поглядів розробили Положення щодо бібліотек і штучного інтелекту.

Цей документ окреслює ключові положення та проблемні питання використання інструментів ШІ у бібліотечному секторі та пропонує певне бачення ролі бібліотек для підтримки суспільства, що стикається зі зростанням впливу технологій штучного інтелекту на усі сфери життя. Адже ці технології мають глибокі трансформаційні

можливості, які можуть бути використані для суспільного добробуту та інновацій. У документі IFLA описані питання інтелектуальної свободи, справедливості, конфіденційності, автоматизації, розвитку необхідних навичок цифрової грамотності, рамки політики у галузі інтелектуальної власності, розглядається процес інтеграції ШІ і технологій машинного навчання у різноманітні робочі процеси, зроблено акцент на можливості бібліотек надавати підтримку високоякісних етичних досліджень у сфері ШІ. IFLA пропонує урядам, бібліотечним асоціаціям, міжурядовим організаціям, бібліотекам всебічно сприяти розвитку необхідної інфраструктури і технологій з упровадження й використання технологій ШІ, забезпечити участь бібліотек у розробленні й упровадженні міжгалузевих програм і стратегій у сфері штучного інтелекту.



Шемаєва Г. В.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» (м. Харків, Україна)

Костирко Т. М.

Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова (м. Миколаїв, Україна)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БІБЛІОТЕЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Висвітлюються напрями впровадження штучного інтелекту в бібліотечну діяльність. Відзначається, що українські бібліотеки започатковують використовувати різні інструменти штучного інтелекту. Найактивніше використовують ChatGPT для створення медіаконтенту, редагування тексту та перекладу.

Ключові слова: академічні бібліотеки; штучний інтелект; ChatGPT; інтелектуальні агенти; зарубіжний досвід; український досвід

Shemaieva H. V.

National Aerospace University M .E. Zhukovsky «KhAI» (Kharkiv, Ukraine)

Kostyrko T. M.

Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Mikolaiv, Ukraine)

IMPLEMENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LIBRARY ACTIVITIES

The article highlights the directions of introduction of artificial intelligence into library activities. It is noted that Ukrainian libraries are beginning to use various tools of artificial intelligence. ChatGPT is most popularly used for creating media content, text editing and translation.

Keywords: academic libraries; artificial intelligence; ChatGPT; intelligent agents; foreign and Ukrainian experience

Використання штучного інтелекту в бібліотечній справі стає все більш актуальним і необхідним створюючи як можливості так і виклики для бібліотекарів. Про це свідчать

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

За допомогою штучного
інтелекту фахівці
«оживили» збірку поезій
«Тече вода з-під явора»
1939 року видання з
ілюстраціями
української художниці
Любові Джолос.

Т. Г. Шевченко. «Садок вишневий коло хати»



Т. Г. Шевченко. Рече та стогне Дніпр широкий!



ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ МОЛОДІ

Штучний інтелект у бібліотечній практиці

Сьогодні штучний інтелект (ШІ) є одним із найпопулярніших термінів у світі.

ChatGPT, голосові помічники Siri чи Alexa, система «Розумний будинок», автопілоти в машинах, використання сканера відбитків пальців, Face ID у телефоні та додатку Дія, друк тексту з допомогою T9, спілкування із чат-ботом у якомусь онлайн-магазині — це все взаємодія з ШІ.

Штучний інтелект вже створює купу цифрового контенту — тексти, картинки, музику, відео тощо. Тому основи його функціонування варто знати кожному.

Про використання інструментів ШІ у бібліотечній практиці говорили на тренінгу з бібліотекарями ВНЗ І-ІІ р.а., який відбувся 26 листопада в [нашій книгозбірні](#).

Із поняттям, історією розвитку штучного інтелекту, його видами та сферами застосування присутніх знайомила завідувачка сектора «Інтернет-центр» **Софія Поберейко**. Особливу увагу доповідачка присвятила висвітленню можливостей чат-боту GPT від компанії OpenAI, який дозволяє користувачам спілкуватися зі штучним інтелектом. Цей бот може вести діалог з людиною різними мовами, створювати та перекладати текст, і вирішувати інші текстові завдання. Із моменту своєї появи наприкінці листопада 2022 року, чат GPT стрімко набирає популярності, в тому числі й серед бібліотекарів.

Про те, як **швидко генерувати зображення ШІ** для бібліотечного контенту лише за допомогою декількох ключових слів учасникам тренінгу розповіла методистка 1 кат. науково-методичного відділу **Марія Добровольська**. Серед безкоштовних, зручних і корисних сервісів для генерування зображень відзначено

#tobm

Послуги

Ресурси ▾

Новини

Про нас ▾

Контакти



Візуалізація бібліотечного контенту ШІ

Часто виникає потреба швидко створити зображення для рекламної кампанії, але не вистачає фантазії та можливостей. Сьогодні не потрібно бути дизайнером, щоб створювати якісний графічний контент для постерів, буклетів, плакатів, презентацій книг, різноманітних заходів, методичок, соцмереж тощо. На допомогу бібліотекарям приходить штучний інтелект (далі – ШІ), який використовує передові алгоритми для автоматичного генерування візуального контенту з урахуванням індивідуальних потреб і стилю. Тобто допоможе безкоштовно згенерувати зображення, яке ми собі уявляємо, лише за допомогою декількох слів (промтів).

Звісно, в безкоштовних версіях програм ШІ доступно не так багато функцій як у платних версіях, але їх достатньо для створення вражаючого візуального контенту.

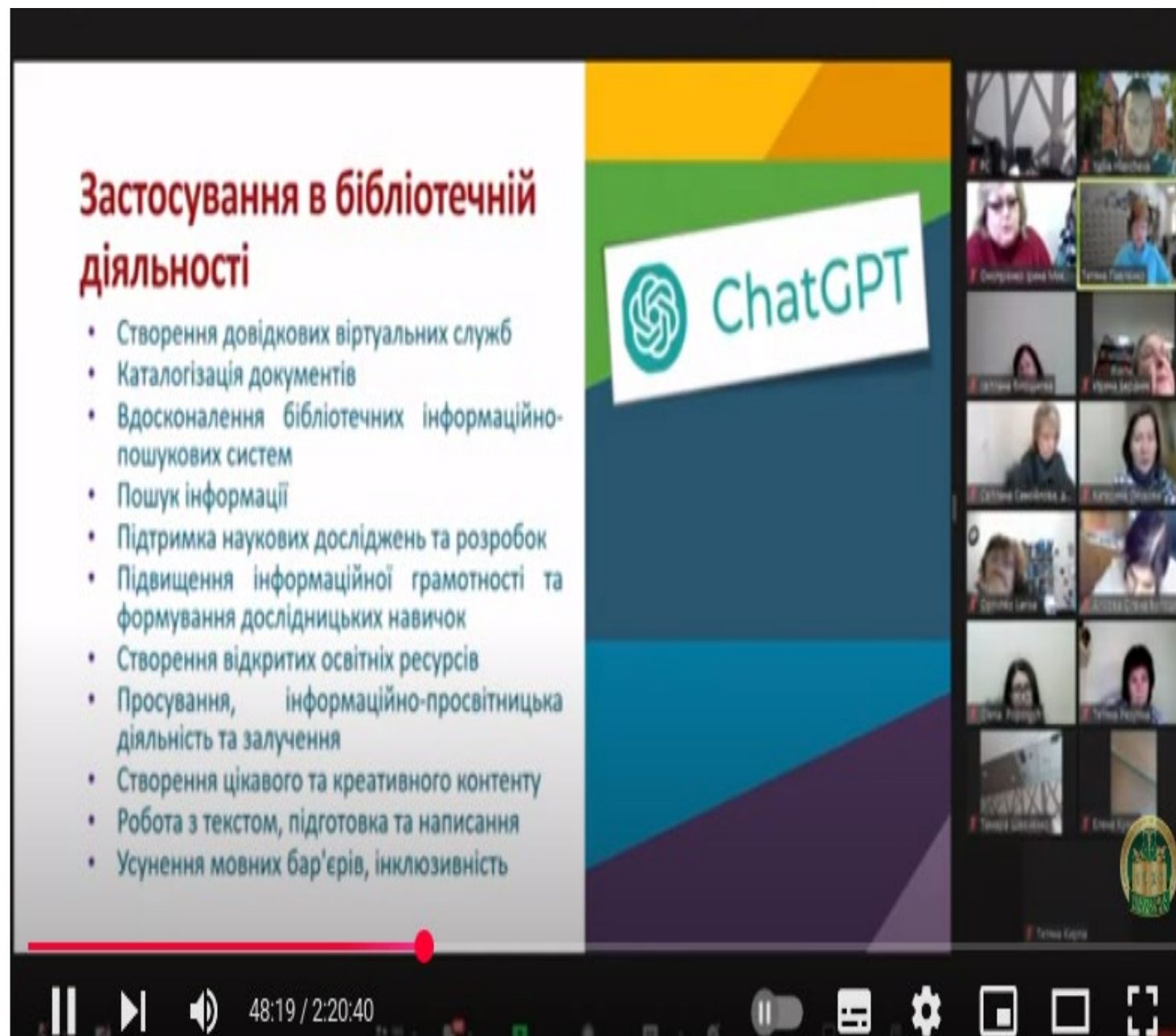
Ось декілька безкоштовних зручних і корисних сервісів для генерування зображень:

- Adobe firefly beta
- Leonardo AI
- Lexica Art
- Mage Space

Adobe Firefly Beta створює растрові або векторні зображення високої якості з обмеженою кількістю генераций (до 25 генерацій у місяць). Розуміє українську мову, а також розпізнає український прапор, тому зручно використовувати для генерації патріотичних зображень. Можна оформити текст цікавими шрифтами

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Майстер-клас "Штучний інтелект в бібліотечній практиці"



The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a presentation slide with the title "Застосування в бібліотечній діяльності" (Applications in library work) and a list of 12 bullet points. To the right of the text is a large graphic of the ChatGPT logo. The right side of the screen shows a grid of 16 participant video feeds. At the bottom, there is a video player control bar with a red progress bar, a play button, a volume icon, and a timestamp of 48:19 / 2:20:40.

Застосування в бібліотечній діяльності

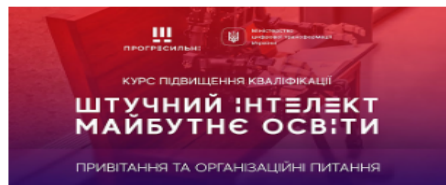
- Створення довідкових віртуальних служб
- Каталогізація документів
- Вдосконалення бібліотечних інформаційно-пошукових систем
- Пошук інформації
- Підтримка наукових досліджень та розробок
- Підвищення інформаційної грамотності та формування дослідницьких навичок
- Створення відкритих освітніх ресурсів
- Просування, інформаційно-просвітницька діяльність та залучення
- Створення цікавого та креативного контенту
- Робота з текстом, підготовка та написання
- Усунення мовних бар'єрів, інклюзивність

ChatGPT

48:19 / 2:20:40

БІБЛІОТЕКА БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ПЕРЕЛІК ПЛАТФОРМ З БЕЗКОШТОВНИМИ КУРСАМИ ПРО ШІ



Відео курсу «Штучний інтелект майбутнє освіти», що реалізується у співпраці ГО «Прогресивні» та Експертного комітету з питань розвитку ШІ при Мінцифрі. Опановуємо інструменти майбутнього вже зараз на YouTube.

[Читати далі...](#)

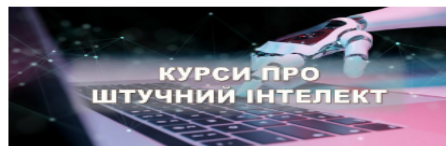
Курси про штучний інтелект від Simplilearn

Освітня платформа Simplilearn пропонує низку безкоштовних курсів з вивчення штучного інтелекту (ШІ), що надають можливість отримати сертифікат після успішного завершення навчання.

[Читати далі...](#)

Курс «AI for Beginners»

Новий курс про штучний інтелект «AI



БІБЛІОТЕКА БДПУ



Пошук ...



ПРО БІБЛІОТЕКУ ▼ ФОНД РІДКІСНОЇ І ЦІННОЇ КНИГИ ▼ РЕПОЗИТАРІЙ БДПУ

ВИЗНАЧЕННЯ ІНДЕКСІВ УДК

Штучний інтелект в освіті

3 198 переглядів

09.03.2025



ПЕРЕЛІК ТЕМ:

1. Поєднання творчості Тараса Шевченка і сучасних технологій
2. Добірка безкоштовних програм на основі штучного інтелекту для озвучування текст

АКТУАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ



БІБЛІОТЕКА БДПУ



**Запрошуємо
на екскурсії
БІБЛІОТЕКОЮ БДПУ**

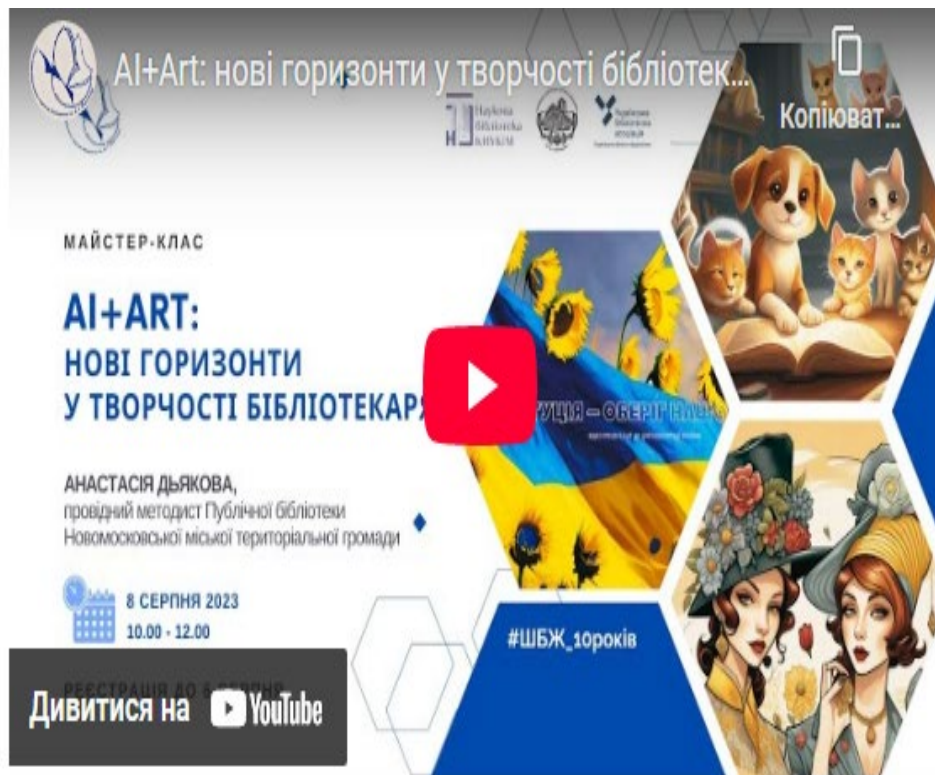


ІНФОРМАЦІЙНО-НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- Академічна доброчесність
- Інтелектуально-пізнавальні заходи
- Віртуальні виставки
- Майбутньому фахівцю
- Онлайн екскурсії
- Літературний гід
- Війна. Культура. Людина
- Краєзнавчий Space

9 апреля

**Харківська державна
наукова бібліотека ім. В.
Г. Короленка, Наукова
бібліотека Київського
національного
університету культури і
мистецтв за підтримки
Харківського обласного
відділення ВГО
Української бібліотечної
асоціації у межах 10-
річчя навчально-
інноваційного проєкту
«Школа бібліотечного
журналіста».**

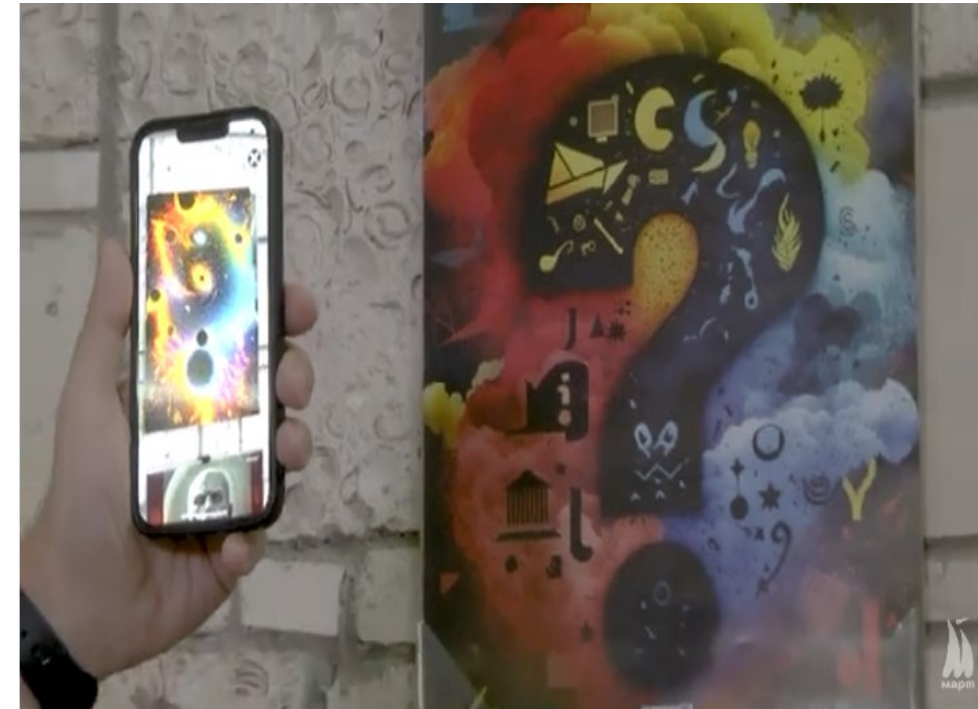


Під час заходу розглянемо:
Безкоштовні сервіси для генерування зображень: малюємо, як художник, і використовуємо це в роботі. Дізнаємося, як формулювати текстові запити, побачимо приклади використання.
Мобільний додаток Prequel: перетворюємо все довкола на фантастичні світи. Дізнаємось, як використати поширені фільтри додатку для створення рекламного проєкту з популяризації фондів бібліотек.
Добірку цікавих платформ ШІ, які можна використовувати на практиці.

МИКОЛАЇВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА МІСЬКА БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ МАРКА КРОПИВНИЦЬКОГО



Виставка плакатів з доповненою реальністю



МАНЕВИЦЬКА ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

У Маневицькій публічній бібліотеці відбувся курс з використання ChatGPT

25 Березня 2025, 12:10



У Маневицькій публічній бібліотеці відбувся курс з використання ChatGPT

Користувачка Маневицької публічної бібліотеки **Наталія Бугайчук** звернулась до бібліотечного Хабу цифрової освіти з питанням про штучний інтелект і його використання.

Про це **повідомили** на сторінці книгозбірні у фейсбук.

Відповідь на це питання вона отримала через курс на освітній платформі «Дія Освіта», де пройшла навчання за програмою «ChatGPT: ваш особистий асистент у роботі, навчанні та житті».

Цей освітній курс є одним з багатьох курсів, які надає платформа «Дія Освіта» для підвищення кваліфікації користувачів.

Центральна бібліотека
Олександрійської міської
ЦБС Кіровоградська
область



ГОЛОВНА ПРО НАС ПЛАН ЗАХОДІВ НОВИНИ НАШ КРАЙ ВІДЕО

 **Тренінг**

"ЯК ГОВОРИТИ ПРО ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ЩОБ ВАС ПОЧУЛИ"

#ХАБ_ЦИФРОВОЇ_ОСВІТИ

 **06 липня**
 **10:00**

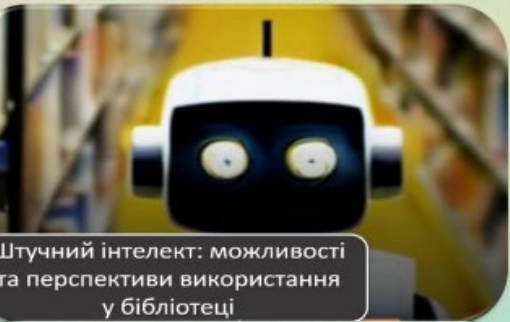
**ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА
М.ОЛЕКСАНДРІЯ
ВУЛ. ГРИГОРІЯ УСИКА, 41
+38 099 126 5026**



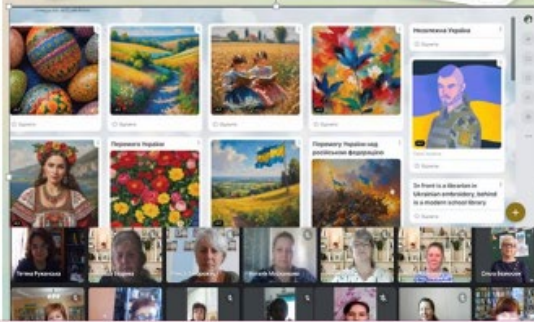
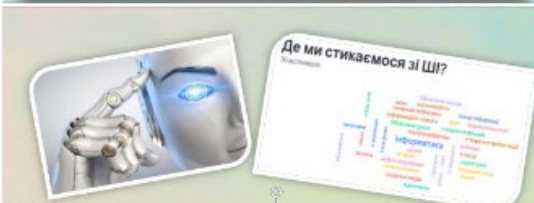


**Комунальний заклад
"Кіровоградський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського"**

**Методичний серфінг
для бібліотечних працівників закладів освіти
22 травня 2024 року**



Штучний інтелект: можливості та перспективи використання у бібліотеці



**Анкета для підтвердження
участі у вебінарі**
<https://forms.gle/8vAtXBinUFnWALMJ6>



про
[http](http://)



ЩО ТАКЕ ШІ?

Багатьом людям здається, що штучний інтелект — це щось далеке, але ми з ним стикаємося вже щодня.

Штучний інтелект — це сукупність програм, спрямованих на імітацію інтелекту людини, запропонованих Джоном МакКарті в 1956 році.

За визначенням Міжнародної організації стандартизації, **штучний інтелект** — це здатність інженерів обробляти та застосовувати отримані знання та навички.

Штучний інтелект — це алгоритм обробки даних. У даному контексті він схожий на програмну та апаратну структуру якого нагадує

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ.

GPTGO.ai

Як штучний інтелект може бути використаний у бібліотеці

Подтвердите, что вы человек

CLOUDFLARE
Конфиденциальность
Условия

Як штучний інтелект, GPTGO може бути використаний у бібліотеці для допомоги користувачам з пошуком необхідної інформації, оброблення запитів у формі тексту і надання рекомендацій щодо літератури чи наукових джерел. Це може спростити процес пошуку та забезпечити швидку доступність інформації для користувачів бібліотеки. Крім того, GPTGO може бути використаний для автоматизації процесів каталогізації книг та документів, а також для взаємодії з користувачами через онлайн-чат або електронну пошту.

Професійний БібліоМарафон. Вебінар-трєнінг 5

Тема:

Штучний інтелект в шкільній бібліотеці:

можливості використання

Людмила Крижко (ОНМЦ КЗ "ЗОППО" ЗОР),
Олена Гончаренко (секція працівників шкільних
бібліотек УБА)

вчення із штучним інтелектом та можливостями його
й бібліотеці.

II. Генерування сценарію та анонсу заходу за означеною тематикою: практичні завдання



*Загальна тема для
завдань:
"Читачка шкільна родина –
стратегічне завдання
бібліотеки". Всеукраїнський
місячник шкільних бібліотек.

*Термін подання практичного завдання: не пізніше 24.09.2024 до 17.00

Для виконання практичного завдання необхідно:

- Визначитись із темою заходу.
- Обрати сервіс, за допомогою якого буде здійснювати генерування.
- Згенерувати сценарій заходу.
- Визначитись зі змістом зображення для анонсу, сформувати або згенерувати текстовий промт.
- Перевіряти (за потреби) на допомогою Google-перекладача промт на англійську мову.
- Згенерувати зображення та додати до нього текст.
- Згенерувати документ підписати, замовивши привітання та вид документу (наприклад: Петренко_Сценарій; Петренко_Анонс).
- Створити на власному Google-диск папку з назвою вебінару та надати дозвіл на перегляд до матеріалу даної патики.
- Згенерований матеріал (сценарій, анонс) розмістити у папку на власному Google-диск, озвучивши посилання для оформлення верифікаційної форми.
- Не пізніше 17.00 24.09.2024 підтвердити власну участь у заході, заповнивши верифікаційну форму "Штучний інтелект в шкільній бібліотеці: можливості використання" Професійний БібліоМарафон, вебінар 5".

